

SVENSKT NÄRINGSGLIV

Finansdepartementet

Vår referens/dnr:

2024-80

Lotta Hardvik Cederstierna

Jakobsgatan 24

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:

Fi2024/01053

2024-08-16

Remissvar

Sammanfattning

Finansdepartementet lämnar i promemorian förslag till svensk tillämpning av två nationella val vid införandet av EU:s nya tillsynsförordning.

Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget om att inte tillämpa övergångsreglerna för bostadskrediter med låg risk, eftersom de indirekta konsekvenserna på företagsutlåningen inte har utretts.

Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att kommentera promemorian "Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet". Arbetet med att stärka reglerna för banksektorn, och därmed minska riskerna för finansiella kriser och störningar, är betydelsefullt för näringslivet. Finansiella kriser är oerhört kostsamma för hela samhället, och har historiskt drabbat företag och deras anställda hårt. Svenskt Näringsliv har därför ansett att det varit motiverat att införa striktare regelverk med syfte att stärka den finansiella stabiliteten.

Samtidigt är det viktigt att konsekvenserna för näringslivet tas i beaktning vid införandet av nya finansiella regelverk. Alla regler är inte nödvändigtvis ändamålsenligt utformade och kan få oönskade konsekvenser för företagsutlåningen och den bredare ekonomin, utan tillräckligt stora fördelar i form av ökad finansiell stabilitet. Slutimplementeringen av Basel III (ibland benämnt Basel IV) inom EU för med sig vissa problem som särskilt påverkar näringslivet negativt utan att det är uppenbart stärker den finansiella stabiliteten. Det viktigaste av dessa är kapitalgolvet (output floor) och dess påverkan på främst företag som inte är SME:s och som saknar externt kreditbetyg.

Övergångsreglering för bostadskrediter med låg risk

Ändringarna i EU:s tillsynsförordning ger möjligheten att utnyttja övergångsregler för bostadskrediter med låg risk. Finansdepartementet anser att valet att införa en övergångsreglering för bostadskrediter med låg risk inte bör utnyttjas. Som skäl anges att golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet inte kommer att leda till att kapitalbaskraven ökar hastigt. Finansdepartementet redovisar inget stöd för detta, vilket försvårar bedömningen av beslutets konsekvenser.

Kapitalgolvet sätter (efter en övergångsperiod) en lägsta möjlig nivå på riskviktade tillgångar till 72,5% av vad de hade varit om standardmodellen tillämpats (formellt benämnd "Standardised Approach", eller SA). Om en bank binds av golvet kan företagsutlåningen påverkas, eftersom riskvikten i standardmodellen för utlåning till företag som inte är SMEs och saknar externt kreditbetyg ofta är betydligt högre än de riskvikter som följer av bankernas interna modeller (formellt benämnd "Internal Rating-Based Approach", eller IRBA). Högre riskvikter för bolån under övergångsperioden riskerar med andra ord att påverka företagsutlåningen indirekt genom att öka sannolikheten att ett kreditinstitut binds av kapitalgolvet. Det bör i sammanhanget också påpekas att den stora majoriteten av alla företag saknar externt kreditbetyg, och att det fortfarande saknas en trovärdig plan för att hantera problemen som kapitalgolvet medför.

Kapitaltäckningskraven för utlåning till icke-finansiella företag riskerar med andra ord att stiga markant¹. Detta skulle främst drabba företag med hög kreditvärdighet, eftersom finansiering av dessa har de lägsta riskvikterna i bankernas interna modeller. I en sådan situation skulle företag med god kreditvärdighet framtas sin möjlighet att utnyttja den fullt ut vid en förhandling om finansieringsvillkor med ett kreditinstitut. Finansieringskostnaden skulle sannolikt också öka för dessa företag, med negativa samhällsekonomiska konsekvenser som följd.

Svenskt Näringsliv konstaterar att Finansdepartementet inte har analyserat denna problematik i sin promemoria överhuvudtaget, varken i motiveringen eller i konsekvensanalysen. Underlaget för beslutet att inte tillämpa det nationella valet rörande övergångsregler för bostadskrediter med låg risk framstår därför som bristfälligt. Det är därför svårt att bedöma huruvida promemorians förslag bör tillstyrkas eller ej. I avsaknaden av en adekvat konsekvensutredning anser dock Svenskt Näringsliv att det är lämpligt att använda övergångsreglerna för att undvika risken att företagsutlåningen drabbas.

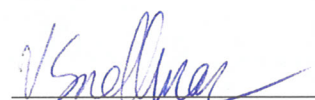
Svenskt Näringsliv avstyrker därför Finansdepartementets förslag om att det nationella valet att införa en övergångsreglering för bostadskrediter med låg risk inte bör utnyttjas.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Jonas Frycklund

Biträdande chefekonom

Victor Snellman
Nationalekonom

¹ Se ECONOMIC IMPACT OF THE FINAL BASEL III OUTPUT FLOOR, Copenhagen Economics, 2021, för en mer utförlig beskrivning av frågan.